

Holsing så på Jørgensen og fyrmesteren. Jørgensen sad og drejede rundt på sit æl glas.

- Det er med andre ord den sygdom De selv lider af, smilede fyrmesteren.
- Hvorledes kommer De til det resultat, spurgte Holsing.
- Åh, Deres diagnose var så nøjagtig udtalt, at der må ligge en vis erfaring bag. Har jeg måske ikke ret?
- Jeg ved det ikke - muligvis. Jeg er ikke psykoanalytiker. Det lader jeg dem om der mener at have forstand derpå.
- Og deri giver jeg Dem fuldkommen ret. Der er nok, der er nok som vil stille di nosen vedrørende menneskeheden. Og alt for mange kvaksalvere.... iøvrigt kan vi hverken gøre fra eller til. Vi skal gå på jorden - i dens balance kan vi intet ændre.

Det var ved at være lukketid, og man brød op-.

Holsing sad længe, efter at han var kommet op på sit værelse. Han sad med hovedet støttet i hænderne og stirrede ind i skrivebordslampe. Han følte sig så rodløs. Og hvad han følte endnu mere var, at han havde svigtet Jytte. Han kunde gøre alt godt endnu. Men han havde på fornemmelsen, at det ikke ville ske. Han kunne ikke tage sig sammen. Det ægteskab, som han ellers havde troet skulle blive så lykkeligt, følte han nu var ved at gå sin opløsning i møde. Og han vidste også, hvor fejlen lå. Hos ham selv. Og fejlen var, at han lod nydelse og behagelighed gå foran pligt. Fordi hans karakter var så veg. Han var uden ryggrad.

Men det forfærdelige var, at han selv var ganske klar derover, og intet gjorde for at forhindre det. Og han følte, at undergangen en dag måtte komme, netop fordi han lod stå til..!

Da Holsing næste dag kom på kontoret, blev han sendt ud i et skur på arbejdspladsen. Han skulle være der en 14-dages tid for at sætte orden i tingene. Det havde været galt med timekortene og forskellige andre ting, som "Herrn" Lang på en eller anden måde var kommet på sporet af.

Den tyske overformand, der ledede arbejdet på den del af arbejdspladsen, hed Hannes. Han var fra Hamburg og typen på en zunftig tysker. Han havde den opfattelse at kun det, han kendte noget til, var værd at vide. Alt andet var uden betydning. På det tidspunkt Holsing lærte ham at kende var han ivrig nazist. Og han havde desårsag anlagt sig et fint lille Hitleroverskæg. Når han mødte i skuret om morgenen hylste han med "Heil Hitler". Holsing svarede demonstrativt "God Morgen". Når Hannes havde fået anbragt sig på stolen, var hans første spørgsmål:

- Wo ist Carl?

Carl havde den opgave at fyre, holde rent og løbe ærinder. Ifølge tyskernes opfattelse, er det et såre betydningsfuldt hverv. Og den mand, der udfører disse små kommissioner, betegnes med det meget fornemme navn: KALFAKTOR.

- Also, sagen Sie mir, Herrn Holsing, wo ist doch der Kalfaktor?

Hannes gløede på Holsing med rødsprængte spiritusøjne.

Holsing trak på skulderen, hvilket skulle betyde, at det kendte han ikke noget til, og forøvrigt skulle han ikke holde rede på, hvor Carl opholdt sig eller hvad han i det hele taget foretog sig.

- Holen Sie doch der verfluchter Kerl, brølede Hannes

Holsing lod som ingenting.

Og så kom syndfloden.

Om Holsing troede, at han skulle sidde her til pynt. Om han i grunden var klar over, hvem der rådede i dette lille land. Om han var klar over, at han, Hannes, i dette øjeblik kunne smide ham på porten og melde ham til Gestapo for sabotage. Han var klar over, at her var han, Holsing, undergivet enhver ordre, der kom fra tysk side. Og Holsing måtte være overbevist om, at Hannes snart kunne få ham på andre tanker.- I latterlige lus, sluttede han, idet da Carl viste sig i døren. Derefter fik Carl den samme opsang, der imidlertid som oftest kun varede ganske kort, for Carl stak gerne en pakke cigaretter og en flaske snaps frem. Svadaen hørte øjeblikkelig op, og et saligt smil lagde sig over Hannes' ansigt. Flasken blev trukket op, og det meste af indholdet drukket. På det tidspunkt var Holsing og Carl blevet til "gute Kammeraten", "fein Kerle" og hvad nu ellers den underlige mand kunne finde på at sige, når blot han fik snaps.

Udadtil var tyskerne tilsyneladende ubestikkelige. Holsing opdagede dog hurtigt, at de lavede "fiduser", hvor de kunne få lejlighed dertil.

Således opdagede han, at Hannes havde 2-3 "blinde spænd" heste. Det vil sige, det var hestekøretøjer, som kun eksisterede på papiret. Det gik til på den måde, at Hannes gav den mand, der havde kontrollen med hestekøretøjerne at gøre en hundre kroner om ugen. Kontrollen skulle da lukke øjnene for de "blinde" spænd. Hannes strøg så resten af overskuddet, ca. 1100 kr. om ugen.

Arbejdsformændene havde falske timekort. Arbejderne skrev for mange timer på o.s.v. Det var ikke værd at røre ved, og Holsing lod være. Skulle man først til at begynde på det, vilde man trække den ganske flyveplads med ind i denne kæmpesvindel.

Efter at have været i skuret en otte dages tid, vendte Holsing igen tilbage til det egentlige kontor. Her larmede "Herrn" Lang fra morgen tidlig til aften sent. Sikkert var han et ejegodt skrog. Han skulle blot idelig manifestere, at han var større - netop fordi han var så lille! Man kunne ikke sige, at han var vellidt. Tværtimod!

Nogen tid efter Holsings tur ude i skuret kom arbejdernes tre tillidsmænd på kontoret.

Man ville altså gerne tale med "Herrn" Lang, og det var meget nødvendigt.

Jamen, "Herrn" Lang havde ikke tid til at tale med dem. Det måtte vente til i morgen. Mere presserende kunne det vel ikke være.

De tre tillidsmænd kiggede lidt på hinanden. Så sagde den ordførende tillidsmand Skov hed han:

- Så hils den hersens Langeben og sig til ham, at der ikke vil være en arbejder på flyvepladsen i morgen.

Holsing gik ind til "Herrn" Lang og kundgjorde dette budskab.

Lang for op som en trolld af en æske.

- Sind die Leute verruckte?

. Det kunde Holsing ikke udtale sig nærmere om. Han kendte dem ikke personligt.

- Lassen die Leute sofort herin kommen!

Lang satte sig pustende, og Holsing hentede de tre tillidsmænd ind. Skov grinede. Han vidste, hvorledes han skulde tage Lang.

Skov satte sig ugenert ned og læste den lang skrivelse op. Holsing måtte oversætte så godt han kunde. Skrivelsen må man med et meget mildt ord betegne som et mistillidsvotum til "Herrn" Lang.

Efterhånden som Holsing oversatte, blev Lang mere og mere bleg. Dette her går alt tænkte Holsing ved sig selv. Der sker ganske snart noget voldsomt. Og da Holsing oversatte den sidste sætning, hvori der blandt andet stod: "... at vi fordrer "Herrn" Langs fjernelse fra arbejdspladsen snarest.... og i hvert fald inden 5 dage. I modsat fald ser samtlige arbejdere på Rårup flyveplads sig nødsaget til at nedlægge arbejdet..." - da skete det!

Lang rejste sig fra sin stol. Han var kridhvid i ansigtet. Hans læber dirrede. Han stod et øjeblik ganske stille. Så hævede han sin knyttede hånd og slog et slag i skrivebordet, så papirer og blækhus med mange andre ting raslede på gulvet. - Menschens Kinder! Sind Sie verruckte. Ich hole sofort die Soldaten. Dass ist ja sabotage. Herraus...!

Skov trak beklagende på skulderen.

Det gjorde Lang endnu mere rasende.

Han skabte sig som en vild. En halv times larmen og skrigen fulgte. Han skældte og smældte. Han gik fra den dybeste bas til den højeste diskant. Ret et ordfyrværker. En enlig papirkniv, der endnu lå på skrivebordet greb han og slyngede i gulvet. Helt igennem en ypperlig prøve på tyskernes heftige og lidenskabelige sind. Denne tordentale, som uden tvivl ville have skræmt en lo-12 tyskere i et musehul, sluttede med endnu et slag i bordet, et slag så voldsomt, at Holsing troede, at bordpladen måtte revne, eller at Langs hånd i hvert fald måtte blive alvorligt kvæstet.

Det øjeblikks stilhed, der derefter indtraf, virkede helt velgørende.

Så vendte Lang sig mod Holsing og sagde:

- Übersetzen Sie, bitte!

Holsing prøvede så godt han kunde. Det var faktisk umuligt at gengive ordret. Han sagde derfor også til tillidsmændene:

- Jeg behøver vist ikke at oversætte alt det. Jeg formoder I er klar over, at manden er det, man kalder temmelig gal. Iøvrigt vil I sikkert have forstået, at han foreløbig vil blæse jer en lang marsch. Men spis nu blot brød til. Når han får pusten, fortæller han nok noget helt andet.

Det viste sig at være rigtigt.

Lang henvendte sig igen til Holsing og spurgte ganske alvorlig:

- Sig mig, hvad vil de herrer egentlig?

Og Holsing måtte så endnu en gang til at fortælle ham, at arbejderne stadig vildt have for 12 timer om dagen plus præmier. Man kunne ikke gå ned til 8 timer, som Lang havde beordret.

Lang for op.

- Jeg betaler kun for det arbejde og for den tid, der virkelig er afbrjdet i. Ikke en pfennig mere vil jeg betale. Har De forstået?

Skov trak på skulderen og begyndte at pakke sine papirer sammen.

Så brølte Lang:

- De kan ikke uden videre nedlægge arbejdet. Så henter jeg soldaterne. Jeg kan tvinge Dem til at arbejde. Har De forstået?

Skov trak endnu en gang på skulderen, som ville han sige, at det selvfølgelig var meget beklageligt. Men det kunne han virkelig ikke gøre for.

- Spørg dog, hvad de vil, råbte Lang henvendt til Holsing.

Denne var klar over, at det ville være omsonst at spørge Skov igen. Men han måtte jo parere ordre.

- Sig til den idiot, at vi sgu ikke vil stå og gentage, hvad vi allerede har sagt to gange. Er han så tykhovedet, at han ikke kan forstå det, så må han hellere sige sig en anden stilling, svarede Skov.

- Sagde han idiot, skreg Lang, - var det til mig?

Holsing rystede på hovedet. Skov kunne nu også have brugt et andet ord end idiot der lyder ens på dansk og tysk.

Dog - alting gik efterhånden i lave. Lang blev mere og mere medgørlig. Man blev enige om, at træffe den endelige afgørelse, når firmaets prokurist kom om et par dage.

Da Holsing skulle til at gå, fik han ordre til at sende kalfaktoerne ind. Der var en del blæk at tømme op, sortering af forskellige papirer o.s.v.

Kontoret så langt fra ryddeligt ud, men det var ikke første gang.

Holsing var igen blevet forflyttet til en anden afdeling, og han kendte knap de kontorfolk, der tid efter anden var kommet til. Der var både slagtere, skomagere, forvaltere og arbejdsmand imellem hverandre. Og alle forestillede sig at de skulle være kontorfolk. Ingen af dem havde ret meget begreb om kontorarbejde. Havde Ryman ikke været der, var det hele gået i fisk.

Holsing kunne ikke andet end beundre Ryman. Han havde en fysik som en bjørn. Han var som regel fuld hver aften. Selvfølgelig mere eller mindre, men hver morgen mødte Ryman punktelig og passede sit arbejde. Og hvad Ryman havde med at gøre, det var i orden. Desuden havde han en vis evne til at tale med tyskerne. De respekterede ham, ja, var til en vis grad nage for ham. De vidste nemlig, at det hele ville gå i stå, hvis Ryman rejste.

En dag Holsing sad i forkontoret kom en af firmaets "gravko"-fører ind.

- Vi mangler en stålwire. Vil De meddele Lang, at jeg kan skaffe en, sagde han.

- Hvad koster den, spurgte Holsing.

- Den koster 18 kr. pr. meter og der er ca 50 meter.

Holsing gik ind til Lang og forklarede ham sagen.

- Er det ikke dyrt?, Lang så på ham.

- Nåh, det er vist ikke så galt. Det kniber jo med den slags i øjeblikket.

- Godt, vi køber den. Kommer der tilbud på flere - i hvert fald indtil en 3-4 stykker - så køber vi også dem.

Holsing gik ud til manden, og man gik ud og målte wiren op.

Bagefter udbetalte Holsing manden 900 kr.

Han skulle til at gå, da Holsing en passant sagde til ham:

- Hvordan - der kunne vel nok gives lidt salær, når man har medvirket ved salget

- Ikke hos mig, sagde manden og gik grinende ud.

Lidt efter gik Holsing ud på lageret og mærkede stålwiren forskellige steder.

Nogle dage efter kom "gravko"-føreren igen. Han meddelte, at han lige havde solgt en stålwire til Lang. Om Holsing ville følge med ud og måle den op.

Holsing gik med. Han så et øjeblik på stålwiren. Så var han klar over, at det var en "ganganger". Det var den samme som manden havde solgt forleden. Mærkerne, Holsing havde sat, beviste det tydeligt.

Holsing så lidt på manden. Så sagde han:

- Sig mig, hvorfor har De egentlig stjålet denne wire?

- Stjålet! Hvad fanden bilder De Dem ind. Tror De jeg stjæler?

- Jeg ikke alene tror det, jeg ved det. Tror De måske de mærker, jeg har sat lyver. Gå De blot til bekendelse. Ellers bliver det værst for Dem selv. Hvornår stjal De dem?

- I forgårs, mumlede manden

- Nu skal jeg sige Dem en ting, min gode herre - og så kan De iøvrigt for min skyld gøre, hvad De vil. Men jeg vil råde Dem meget til at gøre, som jeg siger. Altså: - Nu tager De ganske roligt denne stålwire og lægger den tilbage på lageret hvor De har taget den. Gør De ikke det, kan De sikkert selv regne ud, hvad der sker. Men inden vi skilles blot dette: Havde De forleden været en fornuftig fyr, så var det muligt, at De i dag kunne have lavet dette nymmer. Nu er det forsent. Jeg skal nok meddele Lang, at De alligevel ikke vil sælge wiren. De slipper billigt vil jeg sige Dem...!

Da Holsing et par timer efter kom ud på lageret, lå stålwiren på sin plads.

- - - - -

Flyvepladsen havde sine fangearme langt ude. Overalt, hvor der var noget at gøre, kom dens agenter. Og så godt som alle mennesker i dens nærhed fik med den at gøre Enten direkte eller indirekte. Og det var de mærkeligste mennesker, der kom i

dens sold. Pengenes magt undlod ikke at gøre sin virkning.

Købmand Prins i Søby havde i mange år hørt til de soløde støtter indenfor missionslivet. Ja, man kunne for den sags skyld godt sige indenfor det nationale li i byen. Han hørte til de mennesker, der pligtskyldig rejser sig op når "Kong Christian" spilles. Han var med til at råbe "Hurra" på Grundl^vøsdagen, ligesom han aldrig forsømte nogen lejlighed til at tale om Danmark og Danmarks lysegrønne bø treær.

Hvad det økonomiske angik, sad han egentlig lidt halvskidt i det. Men det er jo af den slags ting, der kan rette sig med tiden.

Det var en skønne junimorgen med sol over alle Søbys røde tage, at han stod i si butiksdør og vippede med maven.

Han elskede at stå sådan. Li' så stille at komme op på tærne, og så ganske lang somt og værdigt skyde maven frem.

Det gav et vist velvære. Man fik fornemmelsen af god kredit overalt. "ornemmelse af at være en velset, agtet og fremtrædende borger.

Tømrer Jørgensen kom forbi. Han var på vej ud til flyvepladsen.

- God morgen, hilste han.

- God morgen, god morgen, svarede Prins, - alt så tidligt på færde og græder ikk Et Gud velsignet vejr, hva'. Hør, Jørgensen, tror De ikke, De skulle holde op me Deres arbejde på flyvepladsen. De er dog en god national mand, der står i Forsvarsbroderforeningen. Jeg kan ikke rigtig lide, at folk arbejder for tyskerne. Jeg undgår i hvert fald for mit medkommende enhver handel med tyskerne...!

- Det er muligt, Prins. De må jo have råd til det. Jeg har ikke. Og jeg kan sige Dem, og det må De gerne lade gå videre - jeg føler mig som ligeså godæ borger og dansk mand som for eksempel - De! God morgen!

Købmand kiggede lidt efter ham. Han ville have sagt noget til Jørgensen. Noget om, at det jo ikke var ment som en fornærmelse eller en bebrejdelse. Nu mistede han vel sagtens Jørgensen som kunde på grund af de par ord. Og Prins kunne ikke andet end indrømme overfor sig selv, at han havde haft økonomisk udbytte af Jørgensen, isden han var begyndt på flyvepladsen. Den gamle gæld var blevet betalt, og det daglige forbrug var iøvrigt steget. Hm! Ikke så godt. Han begyndte igen a vippe med maven. Men han vippede ikke med det samme egoistiske velvære som før. En mælkevogn skrumpede forbi.

- Måren, købmand, måren!

Mælkekusken slog ud med pisken.

- God morgen, svarede Prins værdigt. For værdigheden måtte man sandelig holde p hvis det skal gå en godt i denne verden.

Manden på mælkevognen holdt hestene an. I det samme kørte en lastbil forbi. Full læsset med arbejdere, der var på vej til flyvepladsen.

- Det er dog en grumme hovn mennesker, der efterhånden arbejder på den flyveplad Det ender vel med, at vi også ta'r derud, Købmand?

Købmand Prins vippede igen med maven og spyttede en sø, der faldt foran hestene. Han stod lidt inden han svarede. Så sagde han værdigt:

- Ved du ikke, Kresten, at tyskerne er djævelens redksab. Hold dig fra dem, hvis du ellers her din sjæls frelse på sinde. Hver den, der mænger sig med tyskerne, har fået en splint af troldspejlet i øjet. Han har tabt enhver agtet medborgers respekt!

Kresten spekulerede lidt over denne religiøse- litterære udlægning af tyskernes mentalitet.

- Jow, jow, sagde han sindigt, - det kan endda gjæn vær'. Men så tøkkes a jo te der er ne hiel diel, der go'er rundt med glas i øwvn..!

- Ja, Kresten, der er mange. Alt for mange. Jeg tror vi nærmer os dommens dag. M lad os nu gå til dagens gerning, og lad Gud lægge sin velsignelse i den. Straffe kommer nok en dag for de andre...!

Atter lagde købmanden en gyldenbrun sø foran hestenes hoveder. Så slog han nådig ud med hånden til afsked. Kresten havde hans tilladelse til at køre. Audiensen v ferbi.

Købmand Prins lukkede butiksdøren og gik en runde ind på kontoret. Han havde net i går trukket to flasker portvin op. Han ville blot have sig et enkelt glas, ind han gik ind til Margrethe, hans kone.

Åh, den lunede, denne portvin.

Og så denne tryghedsfornemmelse man fik. Før skulle han være helt ærlig, så følt han angst. Angst for hver ny dag. En dag måtte krakket komme. Det var for sent, havde begyndt at sælge snaps til overpris til de tyske soldater. Hans gæld var blevet før stor. Hans rejser til storbyen havde været for kostbare. Kvinder, kvinder, mumlede han - de er altid ens ruin. Selvfølgelig bortset fra Margrethe. Hvis han ikke var meget snedig, som en slange, ville der ikke være ret lang tid til opgørets dag..!

Nå, han måtte jo ind og ilse god morgen til Margrethe og læse morgenandagten. Han gumlede et par "Delfa" i sig. De ville forhåbentlig tage det væ sté af portvinsduften.

Han rømmede sig. Trak ned i vesten, strøg sig om munden og gik så ind.

Margrethe sad som sædvanlig i gyngestolen ved vinduet.

- God morgen, Margrthe, - har du haft en velsignet søvn i nat?

- God morgen, kære Hans. Tak, du - som jeg plejer. Du ved jo, at det ikke er det bedste i øjeblikket.

At dette "øjeblik" havde været i 17 år, konstaterede Prins blot som en beklagelig kandsgerning.

- Skal vi sammen læse dagens bøn, Margrethe?

Fru Margrethe bøjede ydmugt hovedet og foldede hænderne.

Prins kunne mærke en svag brise af portvin, når han åndede. Nå...!

- Ja, Herre, så takker vi dig, at du har været med os i natten, der svandt. At du har holdt din beskærmende hånd over os. - Giv os nu kræfter til at tage imod de nye dag. Giv os styrke, så dagen kan blive til velsignelse for dig. Du, som er sandheden og vejen. Du som er alts gode giver...

Prins gjorde en lille pause for at trække vejret. Så fortsatte han:

- Giv os det rette sidd, det ærlige sind. Det sind, man i sandhed kan sige, er helt uden svig. Før der jo intet vi hellere vil end netop det, at vi kan sige til os selv: Vi her ikke svig i vore hjerter!

Led os dertil, selv om vi også ved, at vi selv må hjælpe og gøre vort dertil. Og lad os blive ærlige i vor åndelige og materielle færd!

Ja, hjælp du os dertil. Hjælp os den ganske dag, så dagen kan forløbe således, at vi i aften trygt kan sige: Denne dag var fuldt ud helliget Gud! Amen!

Prins pustede tungt ud.

Så gik han hen til sin kone og gav hende morgenkysset.

- Jeg syntes du lugter så underligt, Hans?

Margrethe så på ham.

- Hø, nå, det er nok fordi, jeg har taget lidt hostesaft - du ved disse "Kongen Danmark brystdråber" - og så et par Delfa. Det var i morges ligesom jeg havde lidt ondt i halsen...

- Tror du så ikke, det var bedre, hvis jeg lavede dig en rigtig varm kop kamille the?

- Næ,ne...det går nok over skål du se. Nå, men jeg må ud til regnskaberne. Dagens gerning kalder...!

Det var hver morgens tilbagevendende begivenhed.

DA Prins kom ind på kontoret, satte han sig tungt i skrivebordsstolen. Forsigtig lukkede han skabsdøren op, flyttede hovedbogen lidt til side. En flaske portvin kom til syne.

Han skuttede sig. Åh, tænk, at Gud har skabt disse gyldendunkle dråber. Balsam for legeme og sjæl. Disse dråber, der på mystisk måde gav en livsmodet tilbage.

Han drak begærligt to glas.

Så! Nu kunne han atter se lidt lysere på det hele.

Han kunne igen tro på sig selv og de gode evner, han jo faktisk var i besiddelse af.

Men alligevel - inderst inde, npr han skulle være helt ærlig, så måtte han jo indrømme, at forretningen ikke gik så godt, som den skulle. Den gik rent ud sagt, når man sagde det sådan ganske stille for sig selv, så gik den ad helvede til!

Det var disse ture til København. Og at han nu kunde sælge en halv flaske snaps for 25 kroner til tyskerne, det gjorde jo ingenlunde sagen klar. Der skulle helt andre beløb til, hvis situationen skulle reddes.

Butiksklokken ringede.

Hurtigt fik han portvinsflasken gemt bag hovedbogen.

Værdig, som det sømmer sig en god borger, gik han ud i butikken.

Bestyreren fra missionshuset "Sarepta" stod derude.

- God morgen, god morgen, kære Prins.

- God morgen, Iversen.

- En pakke tobak, tildelingen, du ved. Man skal jo holde sig til. Og så for lo og gær. Vi skal jo bage til festen i aften Dejlig hjemmebagt kringle. Det bliver så sikkert en skøt fest med frelse for mange. Og så på fredag skal du tale i "Huset". ... Jeg hørte forresten, at du ville til at holde op med at lede søndagsskolen. Iversen så snu på Prins.

- Hva', sagde denne. Han var netop ved at skære gær af.

- Jo, det hørte jeg i aftes. Men jeg sagde også, at det ikke kunne have sin rigtighed. Du har jo netop altid været så glad for dit søndagsskolearbejde ved jeg. Du har altid villet gøre dit til, at Guds rige kunne få fremgang her på jorden.. Næ, - jeg forstod også godt, at det kun var løse rygter.. nå, men jeg skal skynde mig. Vor mor venter. Vi ses så i aften. God morgen, kære Prins, god morgen!

Iversen var allerede halvvejs ude af døren, da Prins kom i tanke om, at Iversen jo ikke havde betalt.

- Halløj, hov, Iversen..!

Iversen vendte sig i døren.

- Ja, kære ven, var der noget du ville sige mig?

Prins måtte beundre denne usandsynlige uskyldige maske. Han var ganske klar over at Iversen udmærket vidste, at han ikke havde betalt. Men går den, så går den!

- Jeg fik vist ingen penge for tobak og gær. Vi stod jo og sludrede, og så glemte man jo let den slags ting.

Ih, nej, det har jeg jo ganske glemt. Nå sandelig skal du have dine penge. Altid kontant, siger jeg. Det kommer man længst med i denne verden. Mener du ikke det?

- Jo, kontant er nummer et. Det måtte Prins indrømme. Og det var også det billige i det lange løb.

- Nå, hvor meget skal jeg så af med. Iversen trak pungen frem.

- Lad os se..1.88. Mon det ikke skulle passe.

- Og så 2% for kontant!

- Nå ja, det bliver så 1.85!

- Dem får du. Ret skal være ret, og enhver skal have sit. Nå, men vi ses i aften. Farvel, farvel - hils din kone!

Prins mumlede et eller andet der skulle betyde så meget som "I lige måde"!

Hm, hm! Se, der ville denne såkaldte hellige Iversen jo ha' prøvet på at ta' ham. Men den gik ikke. Frænde er frænde værst!

Telefonen ringede.

Prins sad lidt og tænkte på, om han skulle tage den eller ej. Så kom han i tanke at det vist var klogest at tage den. En forretningstelefon kan ikke uden videre lade være at svare. Åh, Gud ske lov! Det var blot fra havnen. Der var kommet en

pakke. Der skulle betales 9.75.

Prins lagde beroliget røret på.

Nu måtte han have sig et glas til. Hvad var det nu Iversen havde sagt angående søndagsskolen. Var der måske nogen, der havde opdaget hans portvinspimper, så at denne antydning om, at han ville søge sin afsked som søndagsskolelærer, blot var et vink om, at han hellere måtte gå, inden....

Åh, det var nu rart med den portvin. Den lusede. Den gav ham selvtilliden tilbage. Han var jo intet at frygte - han skulle nok lare alle skær.

Der var blot det kedelige, at der i går var kommet et brev fra hans største kolonialforbindelse. De havde meddelt ham, at de desværre måtte standse leverancerne. Gælden var blevet for stor. De måtte nødvendigvis se penge, og det havde jo vist sig at få en passende ordning. Der lå et par breve af lignende ordlyd et eller andet sted på skrivebordet - Det går ad helvede til!

Det gav et chok i Prins, da han sagde det halvhøjt for sig selv. Det var heller ikke et udtryk, der passede sig for en søndagsskolelærer. Det var ord, der burde bandlyses fra hans læber.

Men Gud ske lov! Der lå også andre breve. Han satte sig til at læse et af dem. Se, det var jo en anden snak:

Vi har med tak modtaget Deres ærede remisse, stor

kr. 6.50

hvilket beløb vi har krediteret Deres konto. Stedse
til Deres tjeneste o.s.v.

Der var i hvert fald nogen, der takkede ham og "stedse" vilde være til hans tjeneste. Åh, nu ringede den forbandede telefon igen.

- Hallo! Ja, købmand Prins. Javel! God dag hr.! I aften ved 6-tiden. Jo, jo! Kom blot til døren, den skal nok stå åben, Ja, gerne, farvel, farvel!

Mens Prins talte i telefonen, havde posten lagt to breve på disken.

Det ene var et rykkerbrev, det så Prins med det samme. Og det andet var inde fra ~~forbunden~~ forbundet. Åh for pokker, hvad var der nu galt. Han måtte drikke endnu et glas portvin. Han måtte have ro i sindet, og dertil var portvin et ganske fortræffeligt middel.

Så! Nu kunne han godt åbne brevet. Selvom det muligvis var hans afskedigelse som søndagsskolelærer, ville han i dette øjeblik kunne tage det. Han var revnende ligeglad med de hele. For hans skyld kunne de gøre ganske som de vilde.

Han læste brevet. Der stod:

Hr. købmand Hans Prins

Søby

Kære broder i ånden

Idet vi anerkender det store arbejde, du har gjort for menigheden i Søby - et arbejde, der har båret frugt og været til velsignelse - så vil vi gerne bede dig, om du ikke til vort månedsblad kan levere en artikel, som er fyldt med den samme ånd, den samme tro, som vi har hørt i din

forkyndelse for store og små. 2 a 3 spalter vil passe.

Med hilsen fra Hjem til Hjem

og så fulgte redaktørens underskrift.

Prins måtte læse brevet endnu en gang.

I sandhed! Det var nødvendigt at drikke nok et glas portvin. Dette glas skulle være Guds skål. Før Gud havde jo ikke forladt ham. Nu gik det alligevel fremad.

Han satte sig bedre til rette i stolen.

Tænk! Han skulle skrive en artikel til månedsbladet. Og han var ovenikøbet blevet opfordret dertil. Der kunne man se! Så kendte de derinde da i hvert fald ikke noget til hans hemmelige laster. Det var der forhåbentlig ingen, der gjorde.... jo, der var een. Fyrmesteren!

Dørklokken ringede.

Prins gik ud. Så værdigt som det var muligt.

- Go'da', din gamle skiderik!

Fyrmesteren lo så det skraldede.

- Tys, tys, Prins lagde fingre på munden.

- Nå, du såkaldte hellige købmand! Byder du et glas i dag? Jeg trænger til det. Og jeg skal nok skåle ganske sagte.

Prins sukkede. Fyrmesteren var hans onde ånd. Prins havde engang, han havde været lidt halvfuld, taget fyrmesteren med ind på kontoret og i al beskedenhed givet ham et glas vin. Det var imidlertid blevet til mange glas - og flasker.

Fyrmesteren var blevet temmelig, i hvert fald så bedugget, at han ikke var i stand til at køre hjem. Prins havde på en eller anden mærkelig måde fået fyrmesteren bugseret ned i kælderen, hvor han havde anbragt ham på fire ølkasser.

Morgenen derpå var Prins stået op før en vis mand fik sko på. Der var nemlig ingen garanti for, at fyrmesteren ikke ville vågne tidlig og begynde at lave et farligt spektakkel. Og dette måtte for alt i verden undgås. Hvis Margrethe hørte det, ville det være en katastrofe.

Da Prins kom hen til kælderlugen, kunne han tydeligt høre sang. I sandhed! Gud havde været med ham. Det var bestemt Gud, der havde givet ham den indskydelse at stå tideligt op. Han havde åbnet kælderlugen, og op til ham havde sangen om "et jævnt og muntert virksomt liv på jord, jeg ville ej med konger bytte" lydt.

Hurtig kom Prins ned i kælderen og fik lemmen i efter sig.

På en af de fore ølkasser sad fyrmesteren. Kobberrød i ansigtet og med en flaske portvin i hånden.

Det havde været frygteligt, forfærdeligt...!

Og nu havde Prins igen dette væsen indenfor sin dør. Denne satan i fåreklæder.

- Hent en flaske, jeg gi'r, sagde fyrmesteren.

Og Prins gik ydmygt og fløjtende i kælderen og hentede flasken.

- Hvad pokker, skal du til at skrive gudelige artikler, spurgte fyrmesteren, - da Prins igen kom op.

- Roder du i andre folks papirer og læser dem, svarede Prins.

- Jeg roder sgu ikke i folks breve eller papirer, men når de ligger lige for næsen af kan man jo næsten ikke undgå at se dem. Træk du no bare den flaske op, og lad os få de lidt gemytligt. Der er sågu sørgelige hoveder nok at se og høre på i denne verden. Da de havde drukket flasken ud belavede fyrmesteren sig på at gå. Men i døren vendte han sig om, han havde glemt noget. Han så lidt på Prins, så sagde han:

- Der har forresten længe været noget, jeg ville have sagt dig. Du ved nok, at jeg altid taler frit fra leveren. Folk i almindelighed skal ikke gøre det. Men jeg har råd til at sige det til dig. Der er nemlig ingen, der kan gøre mig noget, hverken økonomisk eller på anden måde. Vid, købmand, at det er skønt, når man er sådan stillet. Jeg ville ikke bytte min tilværelse med Shahen af Persien eller automobilguden Ford. Det jeg vilde sige dig, var følgende: Er du i grunden klar over, at du er en usandsynlig stor åndlig plattenslager? Du vil gerne gå her i byen for at være fin og agtet mand. Men du lever på en vulkan, og du ved det. Du lever på portvin... Og du er ekspert i at voldtage dine søndagsskolebørn åndligt talt. Du ved også udmærket, at når I har jeres små møder i "Sarapta" og du, eller en anden taler om svovlpølen i helvede, så ved du udmærket godt, at disse unge mænd sidder og trækker bukserne af de nonneagtige unge piger, som du så selvtilfreds står og taler til. Og de kan li' det, de unge piger. De kan li' at blive kærtignet op ad lærerne. Og vor fælles ven, pastor Smitt "med to "t"-er" om jeg må be' - denne Smit vilde jo så gerne selv være med i laget. Og Guderne skal vide om han ikke foretager sig det samme - i det mindste i drømme. Men alt det er jeres egen skyld. I står og prædiker et helvedes evangelium, som inyet sted har hjemme. Kærlighedens evangelium glemmer I ganske. Tilgivelse hører ikke til i jeres hjerter. Kun dømmesyge. I står der med jeres liderlige svømmende øjne - I, som selv er så erotisk overspændte, så fyldt med usund lidelighed, at I må ta' til storbyen for at blive mættet! Fy for fanden! Var I blot mennesker og ikke - religiøse sadister...!

Fyrmester Jansen satte kasektten på hovedet med et sjask og gik.

Prins stod et par minutter og gloede dumt på den lukkede butiksdør.

Så gik han langsomt ind på kontoret.

Det var nødvendigt at ta' nok et glas...!

- - - - -

- Sig mig, hr. Holsing, De skulle vel ikke tilfældigvis kende et firma, der er i stand til at levere nogle vognladninger konserver og forskellige andre kolonivarer.

Den øverste leder af flyvepladsen, Kostheim, stillede en formiddag Holsing dette spørgsmål.

Holsing så på ham. Mon han ikke havde hørt forkert. "Flere vognladninger konserver".

Men Kostheim nikkede og bekræftede, at han ikke havde sagt noget forkert.

- Det ved jeg så sandelig ikke, svarede Holsing så, - jeg kender ikke ret meget til forretningsfolk her på egnen. Men hvis De vil vente et øjeblik skal jeg forhøre, om en af mine bekendte ved besked.

- Udmærket!

Holsing ringede Jørgensen op og forklarede ham sagen. Jørgensen syntes ikke rigtig at ville have med sagen at gøre, men da Holsing forklarede, at han blot skulle give ham navnet på en eller anden, som muligvis var i stand til at effektuere leverancen, blev Jørgensen mere rolig.

- Prøv at ringe til købmand Prins i Søby. Han går ganske vist for at være "hellig", men det betyder sikkert ikke så meget, når der er penge at tjene.

Holsing takkede og ringede af. Han fortalte Kostheim, at han muligvis kunne få en købmand i Søby til at levere varerne.

- Godt, svarede Kostheim, - når De kører hjem, kan De lige se ind på kontoret hos mig. De får så 10.000,00 kroner med, som De kan give købmanden i forskud samt en liste over det, der skal leveres. At alt bliver behandlet med diskretion er en selvfølge...!

Klokken var godt seks, da Holsing tog i døren til Prins' butik. Døren var åben, og han gik ind. Han stod et øjeblik og ventede. Så blev døren til kontoret åbnet, og Prins kom ud.

- God aften, kom dog indenfor. Vi kan sidde her ganske for os selv.

Holsing hilste.

- Jeg håber ikke, jeg forstyrrer Dem. Det er jo vanskeligt for mig at komme i forretningstiden, men iøvrigt kan jeg hurtigt gøre mig færdig.

- Det gør ikke spor, hr. Holsing, ikke spor. Sæt Dem ned!

Holsing satte sig overfor Prins, der sad ved skrivebordet.

- Nå, hvad har De så på hjertet, kære hr. Holsing. Tal De kun frit til mig. Måske jeg kan hjælpe Dem!

Holsing smilte. Det var just ikke for sjælesorg eller noget i den retning, han kom.

- Ser De, købmand Prins, det angår egentlig ikke mig selv. Jeg har kun lovet at gøre en mand en tjeneste. Jeg skal blot spørge Dem, hvorvidt De vil være villig til at levere en del konserves og andre ting ud til flyvepladsen...!

- Til tyskerne!

- Ja, til tyskerne, svarede Holsing roligt, - og det kommer selvfølgelig til at foregå ganske diskret. Der er ingen, der får noget at vide, så De løber ingen risiko. De får her en chance, som jeg næsten tør garantere Dem for aldrig kommer igen..!

- Jamen, det er jo umuligt at skaffe konserves. Ganske umuligt, hr. Holsing. Og så til tyskerne. Det er alt for farligt. Og det er også unønsket..!

- Det sidste kan jeg endda gå med til, men konserves kan De uden tvivl skaffe. Mod en mindre overpris vil De sikkert kunne få det...!

- Jamen det kan jeg sandelig ikke indlade mig på. Det må De kunne forstå. Jeg som igennem mange år altid har drevet reel købmandshandel. Næh, det går ikke...!

Prins rejste sig og begyndte at gå op og ned ad gulvet.

- Lad os se, fortsatte Holsing uforstyrret, - hvad koster f. eks. en dåse forløren skildpadde. Ca. 2,50 a' 3.00 kr. Ikke? Godt! Lad os sige De levere 1000 dåser om måneden a' 5.50. Det behøver selvfølgelig ikke udelukkende at være forløren skildpadde. Var det ik

en ganske god forretning. Der er sikkert ikke ret mange ting, De kan tjene 100% på!!! Prins stod et øjeblik stille. Holsing kunne se, at der var noget, han tænkte dybt over. Så sagde han endelig:

- Det er muligt, hr. Holsing, at det kunne leveres. Men sig mig, hvor skal jeg få så stor likvid kapital, som jeg skal stikke deri? Jeg har ikke så mange penge.

- Også det kan ordnes. De får som forskud udbetalt 10.000 kroner. Er det ikke tilstrækkeligt, kan De få flere.

Prins satte sig igen.

- Åh - æm - vil De ikke drikke et glas vin?

- Jo, tak, svarede Holsing, - det var måske ikke så galt.

Prins skænkede op i to glas.

- Skål, hr. Holsing.

- Skål!

- Hvordan, spurgte Prins, - skal så denne konserves leveres i Rårup eller...!

- Vi afhenter pr. lastbil. Der er ingen, der vil lægge mærke dertil. Det bliver afhent i biler med danske nummerplader...!

- Javel! - Og - og hvormeget kan man så regne med, at den månedlige leverance vil kunne beløbe sig til..?

- Åh, - rundt regnet 25 - 30.000 kroner. Det kan selvfølgelig variere på en halvsn tusinde. Men jeg vil regne med, at minimum bliver 25.000 kroner...!

Prins så mistroisk på ham.

- 25. - 30.000 kroner, sagde De. De mente vel 2500 til 3000 kroner..?

- Jeg mente, det jeg sagde. Men har sagen ikke Deres interesse, er der jo ikke noget at gøre ved det. Der er også andre købmænd her i byen..!

Holsing rejste sig for at gå.

Prins tænkte hurtigt. Eller forsøgte i hvert fald derpå. 25.000 kroner om måneden. Det var omtrent hvad han omsatte i et helt år. Og nu kunne han tjene 100% mod ellers 15-20%. Sandelig, det var forretning, som han ikke før havde været ude for.

- Godt! Jeg går ind på tilbuddet, hr. Holsing. Men een ting må De love mig, og det er, at ingen får det mindste at vide. Det vilde jo være frygteligt, hvis det kom ud blandt folk, at jeg levrre til tyskerne...!

- Fra min side kan De være ganske rolig. Noget helt andet er: hvormange tror De egentlig her i byen, der kan sige sig fri for at levere til tyskerne? Det er måske 1%. De øvrige 99% leverer med glæde, når blot det kan foregå i al hemmelighed. Folk er nu engang ikke så fintfølende, når det gælder penge. Der er mange, usandsynlig mange, der gerne vil slikke tyskerne op ad ryggen, blot - blot de får penge for det. Og tit er de de mest overnationale dem, der har den største smughandel. Nå, men vil De være så venlig at undskrive denne kvittering...!

Holsing talte tyve 500 kronersedler op.

- Og her er så den første ordre. Den skal være klar til levering i løbet af otte dage.

Jeg giver Dem et lille fingerpeg om, hvor meget De kan beregne Dem i avance, men der selvfølgelig ingen, der forbyder Dem at lægge lidt mere på. Skulle jeg personlig engang ved lejlighed have brug for et eller andet, så... ja, så ved De jo, at den ene hånd vasker den anden...!

- Selvfølgelig, selvfølgelig, hr. Holsing. Det forstår sig. Sig blot til, hvis der er noget, jeg kan hjælpe Dem med.

Prins talte de mange penge efter. Han havde aldrig i sit liv stået med en lignende sum i kontanter på een gang. Det var så sandelige store forhold, han pludselig var dumpet ind i. Gud alene vidste, hvor det skulle bære hen....!

Da Holsing var gået satte Prins sig ved skrivebordet. Han tog sig et ekstra glas portvin. Han syntes han trængte til det. Det havde været en mærkelig dag. Der var kommet udvej for alle hans bekymringer. Alt kunne han nu få betalt. Han behøvede ikke mere at have angst for dagen. Mærkeligt, mærkeligt, mumlede han for sig selv. Enten havde Gud vist sig for ham i al sin herlighed og nåde, eller - eller også var det selve den skinbarlige fanden, der havde opsøgt ham. Men hva' - ingen af delene kunde han jo vide noget om. Derimod vidste han ganske bestemt, at der i hans tegnebog lå 10.000 kr. i 500 kroneseed. Så faldt hans blik på opfordringen til at sende en artikel ind til månedsbladet. - Blad med den artikel! Han havde andet at tage sig til nu. Der var ikke tid til gudelige betragtninger og opbyggelige artikler. Nu skulle han foreløbig have skrevet en ordre på 1000 dåser konserves. Men måske var det bedre, at han selv tog ind og talte med direktøren. Her var jo ikke tale om en enkelt dåse sardiner. Det var højest sandsynlig, at der kunne blive tale om vognladninger! Han kunne passende rejse på fredag. Så blev han fri for at komme til mødet i "Sarepta". Han trængte egentlig også til at komme lidt ud i friske luft sig..!

Da Prins kom i seng den aften, glemte han ganske aftenbønnen. Han lå og spekulerede. Og det forekom ham, at fremtiden indebar uanede perspektiver.

Flyveplads-psykosen havde allerede sit tag i ham..!

Holsing gik fra den ene fest til den anden. Hver morgen havde han de forfærdeligste moralske tømmermænd. Han lovede sig selv, at nu skulle det høre op. Nu ville han til at lægge penge til side. Det gik også et par dage, så - ja, så var han lige vidt. Jytte skrev han nu kun til engang imellem. Hun var resjst til noget af sin familie. Holsing tænkte nok på hende. Det vil sige - han turde ikke. Han var også fejj i sine tanker. Han var blevet et overflademenneske. Pengene fik ham til at glemme alt andet. Vemslens kunne han købe for penge. I hvert fald for en tid. Han druknede sin dårlig samvittighed på bunden af Whiskyflasken.

Men han var ikke den eneste, for hvem det gik således. Den eneste, der holdt sig fri derfra, var Jørgensen. Men det var ikke fordi, han ~~ikke~~ ikke havde sine bekymringer. Han havde an.sten at kæmpe med. Og desuden følte han, at der var fare for, at pengene kunne gå ham til hovedet... Han var ikke lykkelig og tilfreds som før i tiden. Ikke engang arbejdet kunne fange hans interesse..!

Han og Holsing løb en aften på hinanden.

- Davs, Jørgensen. Nå, hvodden skær' den?

- Åh, du, det bår jo. Og for dig. Hører du nogensinde noget til Jytte?. Jeg troede, de var din mening, at du ville have haft hende herud. Det er nok ikke blevet til noget. E du måske begyndt at dyrke fremmede Guder. Jeg hørte forleden en lille fugl synge derom. Nå, det kommer jo ikke mig ved. Men du har nu en god kone...!

- Det har jeg, Jørgensen. Jeg har ikke alene en god kone, men en uforlignelig. Men det forekommer mig, at det hele går så underligt. Jeg har ikke hold på mig selv mere. Kun når jeg får et lille bæger, kan jeg holde angsten og livsleden fra livet. Apropos bæge: Skal du med til vor ven, kørselschef Sørensens soiree? Jeg fik en meget højtidelig indbydelse forleden.

- Også jeg. Og i morgen går det så løs. Jeg hørte, at den skulde være noget så usandsynligt overdåddigt. Jeg tror nu ikke det er så meget os, han vil feste for, som for de herrer på Baluleitung. Sørensen har sin egen evne til at smører de rigtige steder. Der fables noget om - i inderkredsen, selvfølgelig - at han skulle have skrevet for store regninger. Det siges, at det drejer sig om 40.000. Nu er det vel meningen, at han vil se at redde dem. Nå, det kan selvfølgelig blot være rygter. I denne tid svirrer det med alskens rygter...!

- Sig mig, Jørgensen, er så det rygte sandt, der fortælles, at du fik dine køkkenvindue smadret forleden nat. Ydermere skulle du have fået et trusselbrev. Passer det?

- Det passer. Men jeg kan trøste dig med, at jeg tager det ganske roligt. Jeg er mig ikke bevidst at have gjort noget forkert. Hverken på den ene eller anden måde. Brevet var underskrevet med "undergrundsbevægelsen" Det gør mig ondt, for de unge mennesker, for det må ganske sikkert være meget unge mennesker. Et voksent, fornuftigt menneske ville have opsøgt mig personlig og have sagt, hvad der var i vejen. Men selvfølgelig - man er jo ikke glad for den slags ting. Noget andet er også, at kan eet ske, tja, så har man ingen garanti for, hvad der yderligere kan ske i fremtiden... Men menneskene må da for pokker kunde forstå, at jeg skal leve. Det er så sandelig ikke for min fornøjelses skyld, jeg tager ud på flyvepladsen. Nå, men jeg må videre. Vi ses i morgen aften!

- Farvel, Jørgensen - ja på gensyn!

Præcis klokken seks næste aften mødte man frem til kørselschef Sørensens fest. Rymann og "Mouse" var også med. Holsing var kommet lidt senere end end de andre. Der havde været brev fra Jytte. Hun havde skrevet, at det forekom hende, at der ikke mere var nogen grund til, at de skulle være gift. Ikke fordi hun ønskede separation. Det var hende meget imød. Men hvis det kunne hjælpe Holsing at stå frit, så havde hun ikke noget derimod. Hun havde i dag talt meget med en sagfører derom, og Holsing kunne nok en af de første dage vente brev fra ham.

Det var kommet som en bombe for Holsing. Ganske vist havde det anet ham, at det ville komme en dag. Men han havde ikke troet, at det var så nært forestående. Men der var intet

at gøre. Det var ganske givet, det eneste rigtige, at de begge kom t l at stå frit. Også for Jyyes skyld. De nuværende forhold kunne hun i hvert fald ikke være tjent med. Holsing bestilte en Whisky med tre-dobbelt væge hos Lohengrin.

- Er De dårlig tilpas, hr. Holsing, spurgte Lohengrin deltagende.

- Ikke ligefrem dårlig tilpas. Men det kan være rart at få noget at styrke sig på. Elle tak for deltagelsen.

Det var et kvarter over tiden, da Holsing kom til hotellet, hvor Sørensen holdt sin fes Han undskyldte sig og beklagede, hvis man havde måttet vente for hans skyld. Det havde man ikke. Alle damerne var heller ikke ankommet endnu.

Holsing fik stukket en cocktail ud. Brygget på originale varer: Whisky, Gin og Vermouth Der var ikke noget med frugtvin, afgiftsklasse 2. Man hviskede noget om, at alene disse cocktail stod Sørensen i 1800 kroner. Men det spiller ingen rolle, når man kan batale o penge er et underordnet spørgsmål.

"Damerne" var ankommet. Holsing indedes at have set dem før. Det måtte have været på en eller anden bar. Sørensen havde uden tvivl givet dem et klækkeligt honorar for at komme.

Og så gik man over til middagen, der kunne sige spar to til hvad man før havde set. Der var Hummer naturel, slikasparges (man sagde, de havde koster 5 kroner stykket), kylling helleflynder og indfrosne jordbær. Alt med tilhørende originale vine.

Den Sørensen, den Sørensen! Han vidste nok, hvad der hørte til. Han var ikke mere lille bilschauffør. Han var blevet levemand og verdensmand!

Under festmiddagen bød Sørensen velkommen. Først på tysk (den der smører godt, han køre godt) Han holdt en længere tale. Det vil sige han læste den op Han havde givet en trans tør 300 kroner for oversættelsen. Bare den nu er rigtig oversat, sa skidt med, hvad den koster, havde han sagt til translatøren. Efter at have læst talen op på tysk, fik man d på dansk. Det gik ligesom lidt bedre.

Hvad talen egentlig gik ud på, var der ikke mange, der fik fat i Man var kommet i god stemning, og man klappede velvilligt. Så velvilligt, som man altid bør klappe for væрте Som en høflighed mod den ædle giver, talte en tysk byggeassessor. Det var nu ikke så meget for Sørensen han talte, som for de importerede "damer".

Efter middagen blev der serveret original Whisky og Cognac samt Likører. Sørensen fortalte med stolthed, at det var lgte varer. Og han fortalte selvfølgelig også, hvad de havde kostet.

Hen på aftenen kom Sørensen til Holsing.

- Nå, Holsing, er aftenen tilfredsstillende?

- Udmirket. Du har haft succes. Jeg forstår ikke, at du ikke har nedsat dig som forlystelsesråd et eller andet sted.

- Mange tak. Det glæder mig, at aftenen er vellykket. Nå, det var nu ikke for at få komplimenter, jeg kom. Jeg har en fidus til dig. Der er penge at tjene. Men kig lige in på kontoret i morgen. Så kan vi tale om tingene.

Jo. det skulle Holsing nok.

Aftenen skred frem. Stemningen var efterhånden "over alle grænser". Flaske efter flaske blev tømt. Rundt omkring stod asiatter med den fineste chokolade. Det var noget som almindelige mennesker ikke havde set de sidste par år. Men betaler man en klækkelig overpris, kan den slags ting altid fremskaffes. Tyskerne var nu kommet på det stade, hvor de begyndte at holde taler. Byggeassessoren kommanderede ganske for sig selv et helt kompagni soldater. Da han opdagede, at der var ingen, der lagde mærke til ham eller gad høre på ham, tog han en flaske Champagne og kylede den op i krystallysekornen.

Pigebørnene hvinede, og byggeassessoren selv blev ganske stum

Så brølede han pludselig:

- Fanden med det. Sådant en elendig lysekroner. Skriv den på den danske stats regning. Men gemytlighed. Smid tøjet piger! Lad mig komme til at danse med een af jer. Jeg elsker nøgne kvinder.

Der var virkelig en enkelt af de unge damer, som påbegyndte afklædningen. Hun kom imidlertid ikke længere end til undertøjet, så drattede hun om.

- Stangdrukken, konstaterede "Mouse".

Holsing sad og funderede ganske for sig selv. Han var ikke rigtig i humør. Spiritussen øvede ikke den sædvanlige virkning på ham. Han følte en forfærdelig ensomhed, selv mellem alle disse mennesker. Angsten var igen over ham...!

Rymann sad døddrukken og våsede med en af lederne fra Bauleitung. Det var ganske bestemt, at de ikke anede, hvad de sagde til hinanden. "Mouse" forsøgte sig som bartender og opnåede resultat, idet han væltede skænken med flaskerne og det hele.

Der var almindelig kaos.

Knuste flasker og glas lå rundt om på gulvet. I et hjørne sad to tyskere og sov med hinanden om halsen. Byggeassessoren og to damer lå infiltrede i hverandre på en sofa. Sørensen selv, der dog var aftens vært, lå på gulvet uden jakke, flip og slips. Der var ingen der gad drikke mere.

På bordet havde tjeneren lagt regningen. Den lød på godt 4000 kroner uden drikkepenge. Denne aften forbrug var, hvad en mand med familie kunde leve af i et helt år.

Men hvad! Tiderne skiftede. Alting flyder....!

Holsing gik næste dag hen på kørselskontoret for at tale med Sørensen om den fidus, han havde omtalt om aftenen.

Holsing fandt Sørensen med en Apollinaris flaske i hånden. Han så sløj ud.

- Tak for sidst. Nå, du ser ikke videre glad ud. Du lider af tørst og ækel hovedpine i dag, sagde Holsing.

- Det er ikke ordet. Det er forfærdeligt. Grusomt. Men det har været meget værre tidligere på dagen. Det er dog en trøst. Du gør dig ikke begreb om, hvor syg, jeg har været. Men sæt dig ned og lad os prøve på at drikke en bajer. Måske det kunne hjælpe.

Holsing satte sig, og Sørensen fik fundet et par bajere frem.

- Skål du!

- Skål - og god bedring, smilte Holsing, - nå, det var nu ikke for at drikke bajere, jeg

kom herhen. Du erindre måske dunkelt, at du i går talte om en fidus du havde. Det var den jeg gerne ville høre lidt nærmere om - hvis du ellers er i stand til at tænke...!

- Rigtigt, sagde Sørensen, - det er ganske rigtigt. Mærkeligt, at jeg dog kan huske det. Se, nu skal du høre. Jeg talte forleden med ham byggeassoren, du ved. Det var om ganske ligegyldige ting, men under samtalen kom han ind på, at der skulle lægges nye vandrør fra vandværket og over til Bauleitung. Rørene var for små, mente han. Og det skulle være grund til, at der ikke var tilstrækkeligt med vand. Han spurgte så, om jeg ikke kendte en mand, der var rørlægger eller sådan noget. I hvert fald skulle det være en mand, der kunne påtage sig arbejdet. Jo, sagde jeg, det var nok muligt. Hvor meget man ville betale for arbejdet. Ja, teknikerne havde regnet ud, at det ville koste ca. 25.000 kroner, men man ville gerne betale nogle tusinde ekstra, hvis arbejdet kunne blive færdig i løbet af 14 dage. Jeg tænkte så på, om det ikke var noget for dig.

- Det tror jeg ikke rigtig. Husk på, jeg er ikke rørlægger eller vand- og gasmester. Sådan noget skal der vist fagfolk til. Og jeg har slet ikke begreb om de ting.

- Rørlægger eller ikke rørlægger. Det er denne sag ganske ligegyldig. Er det måske en absolut nødvendighed at være rørlægger, for at kunne tjene penge. Ak, kære Holsing, du mangler meget endnu. Om du så var parykmager eller dropskoger, så kunne du bringe denne sag i orden. Det eneste, der hører til, er en smule hoved. Det har du. Og så en smule friskhed. Du har begge ting, og pengene kan blive dine. Nu skal jeg fortælle dig, hvorledes vi ordner denne sag. Altså: lyt!

Først begiver du dig ud på flyvepladsen. Et eller andet sted finder du en tilfældig arbejdsmand. Det eneste, han skal opfylde, er, at han ikke skal kunne tale tysk. Nå, du finder altså manden og siger til ham: Du ser ud til at være en brav fyr, og du vil gerne tjene penge. Hvis du kan få fat i en 7-8 kolleger, som vil arbejde for dig en halv snes dage, så kan du selv fungere som formand. Og der er penge at tjene til jer alle. - Er du med, Holsing? Godt! Vi forudsætter nu, at manden går ind på dit forslag. Så siger du til ham: Kom lige med hen på Bauleitung, så de kan se, hvorledes du ser ud. Og så går I hen på Bauleitung, hvor du beder om at komme til at tale med Herrn Eichenholz. Du får manden i tale og siger pænt goddag o.s.v., og du fortæller så, at du har talt med mig angående disse vandrør, der skal lægges ned. Du har en rørlægger, som kan påtage sig arbejdet. Han kan imidlertid ikke tysk, men du har lovet at hjælpe ham, og du har i det hele fuldmagt til at handle på hans vegne. Så får du forelagt betingelserne til underskrift. I disse står bl.a., at når rørene er nedlagt og dækket til igen, får du udbetalt 30.000 kroner. Du skriver under og går ud til den lille mand, der står udenfor og venter på dig. Du meddeler ham så, at han skal grave ned til de gamle rør, og at der skal lægges nye ned som reserve. De skal ikke skrues sammen. Hvis han ikke forstår hvorfor, så forklar ham, at rørene skal ligge ligesom de jernbaneskiner, han kan se ved siden af banelinien. De er jo heller ikke skruet sammen, men ligger blot som reserve i tilfælde af et skinnerbrud. På samme måde med rørene. Du siger til ham, at han og hans folk får 5000 kroner for hele historien, men så skal de også være færdige i løbet af 10-12 dage. Du kan være sikker på at manden griber chancen.

Hvad dig selv angår, så har du, når denne lille affære er forbi, tjent 25.000 kr.. At du så gi'r mig de 5000 - se det er noget, som vi ikke behøver at tale om. Keine Hexerei, nur Behendigkeit!

Holsing sad lidt og sundede sig. Det var en temmelig stor mundful at få ned på een gang. Den Sørensen, den Sørensen! Han var nu langt fra tosset. Langtfra. Men han var så fuld, så fuld af "Kukkeluk".

- Nå, hvad mener du Holsing? Står du på?

- Jeg kan sige dig så meget, at jeg personlig ikke vil ha' noget med denne sag at gøre. Den forekommer mig at være lidt farlig. Men jeg kender een, som gerne vil tage sig af den. Hvis du ikke har noget derimod, vil jeg overlade den til ham. Du skal i hvert fald nog få dine penge....!

- Udmærket. Ordn sagen som du vil. Men gør den færdig!

14 dage efter var rørene lagt ned...!

"Herrn" Lang havde fået en efterfølger. De mange klager måtte tilsidst havde virket. I hvert fald blev han forflyttet til firmaets tegnestue, og den nye leder, Herrn Altermzn indtog pladsen i chefkontoret.

Når man så flygtig på Alterman, lignede han mest af alt en forhenværende forvalter. Lille og bred med et mægtigt kronraget hoved, der altid var kobberrødt. Han havde manerer som en tredieklasses korporal. Kontorpersonalets første indtryk af ham var, at han var endnu mere hysterisk end Lang.

Som leder af kontoret, blev Rymann den første dag kaldt ind på kontoret. Alterman havde allerede stillet sig i positur. Han bad ikke Rymann tage plads, men begyndte straks.

- Also! Shen Sie, Herrn Rymann. Her må ske forandringer (Åh, Herregud, tænkte Rymann, skal vi nu til at flytte borde og stole igen. Ja, måske endda kakkelovnen. Man kan aldrig føle sig sikker, når der kommer nye tyskere til).

- Der må ske store forandringer, gentog Alterman, - der må mere sytem i tingene. Mere kontrol, såvel på kontoret som på arbejdspladsen. De må instruere personalet om, at punktlighed - først og fremmest punktlighed, kræves i fremtiden. Ingen slendrian - ligegyldig under hvilken form vil blive tålt. For fremtiden vil der ikke mere blive tale om overarbejde. Der er ikke mere arbejde, end det kan åes i den normale arbejdstid. Har De forstået?

Alterman gjorde en pause.

Da Rymann hverken sagde det enne eller det andet, fortsatte Alterman:

- Jeg er gammel Preusserp. Jeg var sergent i sybende Dragonregiment. De ved, det er Rytteriet. Og som gammel soldat kræver jeg, først og fremmest lydighed. Mine ordre må efterfølges til punkt og prikke. Og der gives kun ordre fra mig een gang om den samme ting. Efterfølges mine ordre ikke, betyder det øjeblikkelig afskedigelse. Der vil ikke være noget at tale om. På dette punkt vil der fra min side ikke ske nogen som helst afvigelse. Jeg er ikke kontormand, men hvad angår jordarbejder er jeg ekspert. Og der kan vel ikke være stor forskel på de to ting. Jeg håber, at De og personalet helt igennem vil arbejde loyalt. Mærker jeg den mindste smule i modsat retning, kender jeg midler derimod. Der er

for mit vedkommende kun eet: G e s t a p o ! - Also, Heern Rymann, in Ordnung!

Rymann svarede efter et øjeblik tænken ganske roligt:

- Hr. Alterman, jeg tror, det er bedre, at jeg anmoder om min afsked. Det forekommer mi nemlig, at De ikke er ganske klar over, at De befinder Dem i Danmark og har med et dans kontorpersonale at gøre.

Alterman så forbavset på Rymann.

- Was? Was meinen Sie?

- Jeg mener, at et dansk personale ikke er vant til at have pisk over nakken. Og jeg tror, at jeg ganske sikkert kan sige Dem, at der er ingen, der vil arbejde under de forhold, som de har skitseret for mig!

- Vil det sige, at De vil sabotere arbejdet?

- For min skyld kan De kalde det, hvad De vil. Og jeg kan sige Dem, at i det øjeblik, j meddeler min kammerater, hvad De har sagt mig, vil De inden aften være i den situation, der ikke er noget dansk kontorpersonale her i firmaet..!

- Sind Sie verrückt?

- Nej! Jeg er dansker..!

- Ach so...!

Alterman henfaldt i nogle minutter i dybe tanker, Så rakte han hånden frem.

- Hr. Rymann, jeg ønsker arbejdsro i mit firma. Jeg overlader til Dem, at sørge derfor - på Deres måde..!

- Udmærket, svarede Rymann, dog uden at give hånden, - så prøver vi!

Den næste morgen blev Holsing kaldt ind til Alterman.

- Ved D hvor mange arbejder, der er på pladsen i dag, skreg Alterman.

- Det kan jeg ikke svare Dem på, det er noget, der sortere under Hr. Lang. Men jeg skal gerne spørge ham..!

- Jamen vi har dog nylig antaget arbejdere, 1500 tror jeg.

- Ganske rigtigt!

- For pokker, hvad kan det nytte, når vi i dag kun har 7 - 800 mand.

- Tja.. det er jo ikke så godt. Der må vel være et eller andet i vejen, siden arbejderne rejser..!

- Kender De noget til det..?

- Kun så meget, at jeg ved, at der ikke hos de andre firmaer her på pladsen er en tilsvarende afgang.

- Vi De dermed antyde, at vi ikke betaler, hvad vi skal?

- Det skal jeg ikke kunne sige. Tariffer og den slags sorterer under hr. Lang. Men der kan jo også være andre forhold, der spiller ind!

- For eksempel?

- Det kan jeg ikke svare Dem på. Men jeg tror ganske givet ikke, det er lønnen, der spiller ind!

. Alterman sad en tid og grundede, medens han utålmodog trommede i bordet. Så sagde han med en hovedrysten:

- Nå ja.. vi vender tilbage til sagen ved lejlighed..!

Holsing gik.

En times tid efter blev der sendt bud efter ham. Han skulle øjeblikkelig indfinde sig i hr. Altermans privatbolig.

Besyderligt, tænkte Holsing. Hvad mon der nu er i vejen. Han har selvfølgelig hittet ud af, at man på en eller anden måde har forøvet sabotage.

Da han kom til huset, hvor Alterman boede, gik han ind ad køkkendøren. Fordøren var låst. Han stod lidt og ventede i køkkenet, men da der stadig ingen kom, bankede han på en dør - Herein!

Holsing gik ind. Ved bordet sad Alterman og Rymann. De havde en flaske Gin foran sig.

- Sæt Dem ned, hr. Holsing, - Alterman slog ud med hånden, - skænk Dem et glas!

Alterman skubbede flasken over til ham, og Holsing skænkede op. Det var ølglas man anvendte. Nå, never mind, tænkte Holsing, skik følge eller land fly. Han gjorde smilende en bemærkning om de store glas.

- Ach was! Intet er for stort til os, men det glæder mig at se et par repræsentanter for mit kontorpersonale hos mig. Jeg har længe gået og tænkt på, at der egentlig slet ikke er nogen grund til, at vi går og ser sure til hinanden. Herregud, vi er jo allesammen mennesker. Men I er nogle stædige kameler, I danske!

Alterman lo, som når en hest vrinsker. Både Holsing og Rymann sad og tænkte på, at det da ikke kunne være så farlig længe, han havde gået og spekuleret over, det mindre gode forhold mellem ham selv og kontorpersonalet. Allerhøjst i 24 timer. Men han om det!

- Skål! Alterman hævede glasset.

Man skålede og drak ud

Så busede det pludselig ud af Alterman.

- Hvorfor djævelen kan vi ikke beholde vore arbejdere. De forsvinder jo lige så rask, så de bliver antaget!

Rymann og Holsing så på hinanden. Nå, der slap det ud. Det var altså det, Heern Alterman ville have klarhed på.

- Spørg tillidsmanden, svarede Rymann, - det er forhold, som mere angår dem, end kontorene.

- Vil det sige, at De ikke ved, hvad der er i vejen?

- Det ved vi måske nok. Men hvorfor ikke gå til tillidsmændene. Det vil da være ret naturligt!

- Det vil altså sige, at De intet vil fortælle mig? Men jeg siger, De skal! Det er en ordre!

- Okay, hr. Alterman! - Rymann så ham lige i øjnene, - De har beordret mig til at fortælle Dem, hvad der er i vejen. Så har jeg også krav på, at jeg ikke får ubehageligheder i den anledning bagefter..!

- Naturligvis, hr. Rymann. Det siger sig selv!

- Vel! - Ser De, hr. Alterman - den danske arbejder er en fri mand. Han kender ikke til nogen form for tvang. Han kender ikke til det begreb, som De benævner ved "disciplin". Jeg kan fortælle Dem en lille historie, der vil illustrere, hvad jeg mener. Jeg garanterer

ikk for den fulde sandhed af historien, men noget er der sikkert om den.

De husker måske, at tyskerne den 9 april 1940 besatte Danmark, meget modt det vilje. En general Kaupisch var dengang øverstkommanderende over de tyske tropper. Et par dage efter besættelsen begav han sig til Københavns daværende Første-Borgmester, Kaper. Han udtrykte overfor denne sin beundring for den disciplin, danskerne havde vist i disse alvorlige dage. Borgmester Kaper bukkede høfligt og sagde: Es tut mir leid! "s ist gar nicht Disc - es ist nur: Kultur!

Ser De, hr. Alterman, vi kender kun til kultur herhjemme. Og den er et gode som vi værner om. Kan være, vi en dag får mere brug for den end i øjeblikket. Vi er stolte af, at vi med rette kan kalde os et kulturfolk - et af de ældste i Europa.

Rymann tav et øjeblik. Så fortsatte han:

- Hvis tyskerne nogensinde skal komme til at lære det danske folk rigtigt at kende, så må de først og fremmest havde dette i erindring.

De, hr. Alterman, er kommet her til Danmark med visse preussiske forudsætninger, som ingen praktisk betydning har i Danmark. Man vil allerhøjest smile ad dem. De må, hvis det skal lykkedes for Dem at komme i kontakt med de danske arbejdere, indstille Dem på helt andre synspunkter. Først og fremmest må De kunne beherske Dem. De må lære fordragelighed, rolighed og saglig forhandlingsevne. Ellers tror jeg at kunne sige Dem, at Deres mission her i Danmark vil være omsonst....!

Måske De, efter jeg har fortalt Dem disse småting, bedre kan forstå, at arbejderne rejser og søger ind til andre frimaer her på flyvepladsen!

Alterman sad lidt og så på Ryman.

- Ach so, - sagde han så, - skulle vi drikke et par glas til?

Det blev til mange.

Hen mod middagstid måtte de bære Alterman i seng. Han havde forrettet sin nødtørft i bukserne. Hans sidste nummer var at drikke en flaske "4711" - tilsyneladende med velbehag.

Sommeren var ved at gå på hæld.

Det var en sommer, som man aldrig ville glemme i Søby. Specielt ville restauratørerne og tjenerne huske den. Og det var sikkert ikke uden grund, at man benævnedes den som "Sommeren, hvor flyveplads-guldet flød"

Købmand Prins var helt i vildrede med sig selv. Han var blevet en anden. Han stod ikke mere i døren og vippede med maven. Der var ikke tid dertil. Han havde måtte antage en kommis for at kunne overkomme arbejdet. Man talte om, at han vist havde leverancer til tyskerne. Men - alligevel - man syntes ikke rigtigt, det kunne have sin rimelighed. Han var stadig leder af søndagsskolen, og det skete nu og da, at han holdt en varmhjertet national tale. Måske det var af den grund, hans kundekreds var blevet større. Eller måske var det fordi, han havde varer, som man ikke kunne købe hos de andre købmænd.

En gang ugentlig rejste Prins til København. Han tog med morgenekspresen. Første klasse. Det var jo en lang rejse, og togene var så overfyldte. Man undrede sig. Hvis han engang imellem var taget til København, så havde der vel ikke været noget at sige til det. Men hver uge....! Det forstod man ikke rigtigt.

En dag fik Prins en ordre på to vognladninger henkogt skinke til tyskerne. Med ordren fulgte i kontanter 150.000 kr. Det gippede i Prins, da han så de mange penge og han strøg sig eftertænksomt om hagen, da han talte sedlerne efter. Var det nu ikke ved at gå for vidt? Kunne han blive ved med at skule disse leverancer? Ganske vist stod hans navn i nogle steder. Alle varer blev sendt under dækningsnavn. Men.. to vognladninger skinke. Han kunne endda have gået med til et gris eller to.

Som altid, når Prins var usikker, tyede han til det eneste middel, som han mente, kunne klare begreberne: Portvin. Først da han havde fået nogle glas, fik han det rette overblik på tingene. Men de her to vognladninger skinke, var han nu ikke begejstret for. Det var vidst bedre at holde op mens legen var god. I hvert fald - han ville tale med Holsing, inden han bestemte sig. Han ringede Holsing op, og denne lovede at se ind til ham. Om eftermiddagen gik Prins en lille tur i byen. Han måtte jo vise sig og lade som ingen ting. Han måtte tale med brødre i ånden. I det hele taget vise borgersind og national siddet delag.

Ud for "Sarepta" mødte han Iversen.

- Goddag, goddag kære Prins. Nå, du går dig en tur i det skønne vejr. Ja, det er så sandelig rart engang imellem at opholde sig i den friske luft. Det styrker nerverne og giver ro i sindet ... Hvad det var jeg ville have sagt dig... jeg hørte forleden om, at du skulle have haft leverancer til tyskerne....!

- Hva'! Prins havde nær fået et chok.

- Ja, man siger det. Men jeg var da ganske klar over, at du ikke havde noget med tyskerne at gøre. Du har jo altid gået for at være en god national mand - en af dem, der ikke svigter...!

Prins stod lidt. Så fik han endelig fremstammet:

- Hvem siger, at jeg skulle have haft noget med tyskerne at gøre? Det kunde jeg godt lide at vide...for du er vel klar over, at de mennesker må stå til ansvar for, hvad de har sagt

- Jeg usker såmænd ikke, hvem det var. Jeg hørte det blot sådan i forbigående. Folk løber jo så ofte med halv vind. Jeg sagde også, at det bestemt måtte være en misfortællelse. En mand, der sidder i våbenbrødreforeningens bestyrelse og i bestyrelsen for søndejyske forening, en sådan mand kan jo umuligt have noget ~~med~~ så unational at gøre - Misforstå mig endelig ikke...!

- Iversen, du skal sige mig, hvem der sagde det. Du kan nok forstå, at den slags ting må dementeres. Tænk på, hvor det kan skade min forretning. Ja, hele min eksitens kan afhænge deraf. Kommer den slags først i omløb ved du sikkert nok, at det er ikke ttil at standse igen... Sig mig, Iversen, hvem det var...!

- Som jeg sagde dig, husker jeg ikke, hvem det var. Men der er blot det kedelig ved det, at der vel aldrig er så lille en ild, uden at der går en smule røg fra det...!

Iversen så listigt på Prins.

- Vil det sige, at du også tror, at jeg har solgt til tyskerne. Vil du svare mig på det?

- Tror og tror. Det er to ting. Når man ved, kan man ikke tro!

- Kan du bevise det? Du skal komme til at tage dine ord tilbage, Iversen! Vær sikker på

Prins stak ansigtet helt hen til Iversen, der modtog en mild portvinsbrise.

- Hvis det var det, det kom an på, kunde man vel nok bevise det. Men mon du egentl ville være interesseret i det i øjeblikket, Prins. Var det ikke bedre, at di gik l mere stille med dørene...!

Iversen smilede sukkersødt.

- Og det var vel hellerikke så rart, hvis der blev set nærmere på dine københavner ture.

- Jeg må vel rejse, hvorhen jeg vil, uden at skulle stå nogen til regnskab derfor.

- Selvfølgelig, selvfølgelig, kære Prins. Lad os ikke tale mere om den ting. For d der har ren samvittighed, kan det jo også være ligegyldigt, hvor meget folk snakke Sandheden sejrer altid til sidst. Vær sikker på det, Prins...!

- Hvad du har sagt, skal du komme til at stå ved. Jeg anlægger sag mod dig. Man ka ikke komme med den slags beskyldninger ustraffet. Endnu må der vel være en smule re færdighed til.

- Gud øver altid retfærdighed. Vi har en nidkær og retfærdig Gud. Husk på det, Prii Og hvad dit sagsanlæg amgår, ser jeg roligt det i møde. Du kan gøre for min skyld, ganske som du vil. Men tror du nu også, at det kan betale sig for dig, at rode for meget i den slags ting. Du kunde let blive snavset på hænderne... Gør imidlertid s du vil. Jeg er jo ikke din formynder eller sagfører..!

Iversen vendte sig og gik ind.

Prins stod et øjeblik. Så vendte han sig og gik hjem. Han havde i øjeblikket ikke særlig lyst til at fortsætte sin tur i byen.

Da han kom hjem, gik han straks ind på kontoret. Han satte sig ved skrivebordet og fik portvinsflasken frem. Det var nødvendigt med et lille glas.

Hvordan i al verden havde folk fået noget at vide, om hans transaktioner med tysker ne. Ingen kunne vide noget derom. Det var sikkert løgn, hvad Iversen havde fortalt ham. Han var en løgnhals, denne Iversen. En skindhellig rad helt igennem.

Prins tog sig nok et glas.

Det var ligesom, det klarede begreberne. Fuld af løgn og pral var denne Iversen. Ha kunne bare vente sig. Han gik altid og satte lus i skindpelsen, hvor han kunde komme afsted med det. Man kunne med rette betegne ham som en ulv i fåreklæder. Ikke engan et ordentlig glas portvin kunne han drikke. Selvfølgelig ville han hellere end gern Et skvadderhoved var han. Pokker skulle hilse på ham mere. Han kunne få en på skald ku' han.

Prins tog sig to glas vin til.

Hvad forstand havde denne Iversen i det hele taget på forretning.

Havde han haft lejlighed til at tjene penge ved tyskerne, havde han såmænd hellere end gerne gjort det. Misundelse var det. Ikke spor andet.

Jo mere Prins spekulerede over tingene, desto mere uforståeligt blev det ham, at nogen kunde kende til hans forbindelse med tyskerne. Havde han blot været en lille smule klogere, vilde han klart have kunnet indset, at en by på Søbys størrelse, vintet i det lange løb kunne holdes skjult.

Det var nødvendigt, at han kom til at tale med Holsing. Bare han nu huskede at komme. Der måtte gøres et eller andet. Denne affære måtte for enhver pris dementeres. Haldelen med tyskerne måtte aldrig komme til folks kendskab.

Hen på eftermiddagen var Prins' humør blevet bedre. Og det tiltog efterhånden som flaskens indhold aftog. Da Holsing ved halvsektiden kom ind på kontoret, var alle sorger næsten glemt.

- Sæt Dem ned, hr. Holsing, og lad os drikke et glas vin!

Holsing satte sig.

- Nå, Prins, hvad har De så på hjertet? Pengesorger kan det da ikke være....!

- Ikke just pengesorger, men i hvert fald sorger. Ser De, det forlyder ude i byen, at jeg har leverancer til tyskerne. Det er nærved det, man må betegne som en katastrofe. Det må dementeres. Der må dækkes over det på en eller anden måde. Derfor tænkte jeg mig, at De muligvis skulle kunde give mig et godt råd...!

- Råd og råd. Hvorledes skulle jeg egentlig kunne det. Og hvorfor skulde det være så nødvendigt. Det fremgår jo ikke af nogen som helst papirer, at De leverer varer til tyskerne. Med andre ord: Der foreligger intet som helst bevis for disse påstande. Og så mener jeg, at De kan være ligeglad med, hvad folk siger....!

- Ja, det er udmærket. Men det kan jeg nu ikke alligevel. Og - hvis man nu begynder at foretage en undersøgelse. Hvad så? Får man fat i firmaet, der har leveret mig varerne, så vil man jo nok studse over, at jeg i løbet af nogle måneder har fået lige så meget konserver, som denne forretning kan bruge i de første 200 år. Jeg kan i hvert fald sige Dem som ganske sikkert, at der aldrig til denne by er kommet to vognladninger skinke. Det vil være mindst 5 års forbrug. Sådant noget er nu ikke holdbart. Der gives i sådan tilfælde ingen forklaring. Ingen, som noget fornuftigt menneske vil tro på...!

Holsing smilte. Det morede ham at se denne købmand i en sådan kattedpine. Men noget måtte han vel sige for at trøste ham.

- Ja, ja, Prins - skulle folk endelig få noget at vide - hvad så?

- Hvad så? Kære mand, at De kan spørge sådan. Så går det ad helvede til. Hvis man virkelig opdager mine leverancer til tyskerne, så kan jeg lige så godt dreje nøglen om i døren. De må da vide, at de, der leverer til tyskerne, bliver betragtet som unationale. Og hvad tror De, der vil ske dem?

- Det ved jeg sandelig ikke. Og det foreligger der vel heller ikke noget om - endnu. Nu må De ikke male fanden på væggen. Folkesnak skal De nu ikke tage efter. Se nu

tiden an, så viser der sig nok en løsning!

Man drak endnu et par glas vin, og Prins var nogenlunde beroliget, da Holsing gik.

Klokken var henad halvtolv, da Prins blev vækket af et brag, der fik huset til at ryste.

Han satte sig op i sengen. Han fik lyset tændt. Margrethe stirrede rædselsslagen på ham.

- Jamen, hvad var dog det, Hans? Det var, som om butiksruderne blev knust. Skulde der være faldet en bombe?

Prins var tør i halsen og munden. Han rystede over hele kroppen.

- Så sig da noget, Hans. Du må stå op og se, hvad der er i vejen.

- Det må jeg vel, mumlede Prins. Han var nu ikke særlig stolt ved situationen. Men endelig kom han da i tøjet og gik nedenunder.

Da han kom ind i butikken, slog natteluften ham i møde. Hvor der før havde været vinduer, var der kun skår tilbage.

Han stod lidt for at komme til sig selv. Det var vist bedre, at han gik ned i kælder og fik sig en bajer. Han åbnede kældertilgangen og gik ned. Da han lidt efter kom var der samlet en del mennesker udenfor forretningen. Vagtværnet var også kommet. Prins gik hen til dem.

- Er der faldet bomber, eller hvad er i grunden sket?

Lederen af vagtværnet så et øjeblik på ham. Så sagde han ironisk:

- Det kunne næsten se ud, som om der havde været en bombe. Men jeg tror nu ikke, der er faldet ned fra luften.

- Ja, men hvad er det da så?

Prins så ængstelig på ham.

- Det er det, man nu om dage benævner sabotage!

- Sabotage?

- Ja - har De aldrig læst om det i aviserne?

- Det har jeg jo nok. Men jeg har da aldrig fornærmet hverken den ene eller anden. Jeg er så sandelig ikke med i noget illegalt..!

- Måske det netop er fejlen. I hvert fald bomber man ikke en forretning, uden at denne forretning har foretaget et eller andet..!

- Jamen, jamen, indvendte Prins, - jeg arbejder jo ikke for tyskerne..!

- Ikke på flyvepladsen. Det er rigtigt - men - nå, vi må vel hellere sørge for, at der bliver slået noget for ruderne, ellers risikere De jo, at De ikke har varer i morgen..!

Vagtmanden gik.

Prins syntes, at det var ligesom folk så så underlig på ham. De undgik ham. Og da han talte til et par stykker fik han kun enstavelserord som svar.

Han var meget dårlig tilpas, da han gik ind. Han samlede nogle glasskår op, der lå på gulvet.

- 00 -

Da var det, han fik øje på et stykke papir, der lå indenfor døren. Han tog det med ind på kontoret, fik tændt lyset og læste:

Det er på tide, at Deres leverancer
til Værnemagten ophører. Lad dette
være Dem en første advarsel!

Der var ingen underskrift af nogen art, og skrivelsen var skrevet på maskine. Prins satte sig tungt i stolen.

Nu var han færdig. Man vidste altså alt om hans forbindelse med tyskerne. Åh! det jo forfærdeligt, grusomt!

Han tog en halv flaske portvin og drak uden at tage flasken fra munden. Halvt bedøvet gik han op i seng. Han fortalte Margrethe noget om, at der var øøget en sten mod ruden, da en lastbil kørte forbi. Det var det hele. Lidt efter hørte han, at Margrethe sov. Det gjorde han derimod ikke. Først hen på morgenstunden fik han lid søvn.

Da han stod op, følte han en angst som aldrig tidligere. Han vidste ikke, hvorlede dagen gik. Men hen mod aften talte han fire tomme portvinsflasker.

Men angsten var stadig i hans sind.

Alterman var rummelfuld.

Det havde han ofte været i den senere tid. Der var gået nogle flasker Gin og "4711. Onde tunger talte noget om, at han måtte have noget at styrke sig på i anledning af tyskernes "planmæssige" tilbagetog på samtlige fronter.

Arbejdet på flyvepladsen gik på bedste beskub. De fleste var mere eller mindre klar over, at denne flyveplads aldrig ville blive færdig. Arbejderne fik det meste af tiden til at gå med at holde på "sekseren". De tyske overformænd tænkte kun på kvind og spiritus. Det var almindeligt, at der blev betalt op til 50 kr. for en halv flaske snaps. Herregud, penge spillede ingen rolle. Æd, drik og vær glad - måske du i morgen skal dø eller - tilbage til Tyskland! Der blev drukket, så folk hverken kunne sanse eller samle. En morgen ved 7-tiden så man "Herrn" Lang og Alterman komme kravlende hjem på alle fire. Ganske vist nåede Alterman ikke helt hjem. Han væltede om i pløret og blev liggende der, til et par landsmænd noget senere fandt ham og bar ham hjem.

Man mærkede overalt den almindelige op øsning. Sabotage blev nu udøvet mere eller mindre åbenlyst. Nu og da gik en stålwire i stykker, eller der kom sand i lejerne på maskinerne. At der kom sukker i cementen var en dagligdags begivenhd. Tyskerne gad ikke skride ind. På kontorerne blev regninger tilbageholdt, eller de forsvandt ganske stille. Mange små sabotagehandlinger, som aldrig senere kom til folks kendskab, blev foretaget. Det var jo ikke den såkaldte "organiserede sabotage". Man blev ikke sidenhen belønnet med Frihedskæmperarmbind.

En morgen da Holsing var med i bilen til flyvepladsen, gik bilen pludselig i stykke. Det var lige uden for Søby. De tyske formænd, der var med rasede og bandede. Hannes

der også var med, gik hen til Holsing og sagde i en kommanderende tone:

- Gå ind til byen og få fat i en anden vogn. Men hurtigt!

Holsing så et øjeblik på ham. Så vendte han ganske rolig Hannes ryggen og sagde smilende:

- Har De opdaget, at der skulle stå idiot på min ryg?

Hannes gloede på ham og blev blodrød i hovedet. Han var så arrig, at han intet kun sige.

Hen på formiddagen kom Holsing ud på kontoret.

- Alterman vil tale med dig, sagde Ryman, - den er vist gruelig gal. Hvad pokker har du lavet?

- Jeg ? Ikke noget mig bekendt. Men det får jeg vel oplyst, når jeg kommer ind til preusseren!

Holsing bankede på og gik ind til Alterman. Denne sad og stirrede ud i rummet. Holsing hilste.

- Nå, er det Dem. Hvad har De foretaget Dem? Er De splittergal?

Holsing rystede på hovedet.

- Nå, De bli'r nok klogere. De skal omgående stille på Bauleitung. Og ved De hvorfor Holsing rystede endnu en gang på hovedet.

- De er beskyldt for sabotage!

- Ja, hvorfor ikke, svarede Holsing, - hvad bliver mon det næste. Tror De ikke hr. Alterman, at de herrer tyskeres nerver står på højkant. Og det var ellers Deres landsmænd, der ville føre nervekrig. Nå, men jeg begiver mig til Bauleitung.

- De begiver Dem aldeles ikke. Jeg kører Dem derhen. Tror De måske, at jeg vil risikere, at De stikker af?!

Holsing sukede opgivende.

Da de kom på Bauleitung, blev Holsing vist ind til den øverste leder. Denne bad ham tage plads.

- Hr. Holsing, der er tilgået mig meddelelse om, at De forsætlig øver sabotage. Er det rigtigt?

- Hvis jeg havde forøvet sabotage, vilde det under alle omstændigheder være "forsætlig". Men beskyldningerne forekommer mig ganske ubegrundet. Vil De forklare mig, hvad De sigter til?

- Overformand Hannes har i dag været på mit kontor og beklaget sig over, at De ikke vilde tilkalde en vogn, men rent ud nægtede det. De er måske ikke klar over, at enhver lydighedsnægtelse er at betragte som sabotage?

Holsing måtte smile.

- De smiler? Forekommer sagen Dem måske ikke alvorlig?

- Ikke særlig. Jeg skal nemlig sige Dem, at jeg ikke er ansat i firmaet som bydreng for hr. Hannes. Denne herre, der iøvrigt helt igennem er mig såre usympatisk, har ingen som helst bemyndigelse til at give mig ordre. Ikke fordi jeg føler mig hævet over at kunne gøre et hvilket som helst menneske en tjeneste. Men et menneske, der

føler sig hævet over alle andre til trods for en begavelse, hvis størrelse jeg ikke her skal komme ind på, et sådant menneske må kunne hytte sig selv. Jeg kan med bestemthed sige Dem, at jeg ikke på nogen måde vil modtage ordre fra hr. Hannes. Så kan De iøvrigt beskyldes mig for sabotage eller hvad De vil..!

Lidt efter kunne Holsing fortælle hr. Alterman, at der ikke syntes særlig udsigt til at han kunne blive tiltalt for sabotage.

- Det burde De også have været klar over som tysker, sagde Holsing, - De lader ikke til at kunne huske Deres børnerim: Viel Geschrei aber wenig Wolle...!

Rotterne begyndte at forlade den synkende skude.

Folk fra Søby, der havde udført arbejde for tyskerne, begyndte at trække i land. Man påtog sig nu udelukkende dansk arbejde. Man var vel nok national. Og havde man endelig udført lidt arbejde for tyskerne, ja, så var det jo ikke noget at tale om. Bagateller. Og man var vel også tvunget ind i det. Frivilligt havde man i hvert fald aldrig påtaget sig det.

De, der tidligere havde været tyskvenlige og ivrige nazister, de fik nu Hitler og Fritz Clausen pillet ned fra væggen. I stedet for hængte man Kongen og Dronningen. Man havde holdt på den forkerte hest, og det var på tide, at man fik sadlet om, hvorman skulle gøre sig forhåbninger om at redde postelinet. Der var mange, der havde travlt...!

På flyvepladsen fandt man en morgen løbesedler, hvorpå der stod, at såfremt arbejderne vedblev at arbejde, vilde arbejdstog og lastbiler blive sprængt i luften. At det ikke blot var en trussel, fik man at føle om natten og den næste morgen. I Søby blev en lastbil kørt i havnen. Om morgenen, da en rutebil skulle ud med kontorfolk til flyvepladsen, blev den holdt op på halvvejen. Passagererne blev kommanderet ud og beordret til at afføre sig benklæderne. Der var ikke andet at gøre. Overfor en halvsnar maskinpistoler har man intet valg. Bildækkene blev perforeret, og alle passagererne måtte marscherer ind til byn i underbenklæder.

Den næste dag var der en del af kontorpersonalet, der ikke mødte.

To dage senere blev et arbejdstog sprængt i luften. Flere blev dræbte og mange såret, meldte aviserne.

Arbejdsstyrken på flyvepladsen, der ellers lå på 3-4000 mand, dalede pludselig til 5-600 mand. En uges tid senere beløb styrken sig til 60-70 mand.

Situationen var ikke mere holdbar. Der var almindelig kaos og opløsning. Tyskerne sendte stafetter ud i oplandet for at købe op af smør og røget flæsk samt æg. Stokufferter og kasser blev pakket og sendt sydpå. Kvinderne købte smykker og pelsvar. Nu var det blot at få pengene brugt, mens der var lejlighed til at købe for dem.

Det var den 3. maj.

Holsing var fratrådt omkring den første. Han var ganske klar over, at det nu kun drejede sig om nogle få dage. Russerne stod udenfor Berlin. Ganske vist var der nogle enkelte af tyskerne, der endnu troede på sejr. Det var de mest hårdkogte, og de var let talte. De fleste var klar over, at det lakkede mod enden. Men selvfølgelig